

11) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 15:

Forslag til folketingsbeslutning om en etisk offentlig indkøbs- og investeringspolitik.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.
(Fremsat 24/10 2006).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Medlemmer af Folketinget Line Barfod (EL), Frank Aaen (EL), Per Clausen (EL) og Jørgen Arbo-Bæhr (EL) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at friholde personer på barselorlov fra kontanthjælpsloftet. (Beslutningsforslag nr. B 97).

Medlemmer af Folketinget Pia Kjærsgaard (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Christian H. Hansen (DF), Peter Skaarup (DF), Hans Kristian Skibby (DF), Kim Christiansen (DF) og Morten Messerschmidt (DF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om lovpligtig ansvarsforsikring m.v. for hesteejere. (Beslutningsforslag nr. B 98).

Medlemmer af Folketinget Anne Baastrup (SF), Jens Peter Vernersen (S), Karen J. Klint (S) og Per Clausen (EL) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om autorisationsordning for social- og sundhedsassistenter. (Beslutningsforslag nr. B 99).

Medlemmer af Folketinget Kristen Touborg (SF), Ole Sohn (SF), Anne Grete Holmsgaard (SF) og Steen Gade (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kommuners ret til at stille krav til energi- og miljøstandarder i lokalplaner. (Beslutningsforslag nr. B 100).

Medlemmer af Folketinget Per Clausen (EL) og Rune Lund (EL) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til transport- og energiministeren og miljøministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om den civile og den militære flytrafiks indvirkning på klimaforandringerne, herunder gods- og passagertransportens betydning?«
(Forespørgsel nr. F 31).

Medlemmer af Folketinget Per Clausen (EL), Jørgen Arbo-Bæhr (EL) og Rune Lund (EL) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til beskæftigelsesministeren og statsministeren :

»Vil ministeren redegøre for konsekvenserne af EU's Lissabonstrategi, herunder for, hvordan den danske regering lever op til strategien, og hvad man gør for at undgå, at den fører til en forringelse af velfærdssamfundet?«
(Forespørgsel nr. F 32).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetimen

Formanden:

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen i dag har statsministeren udpeget økonomi- og erhvervsministeren og socialministeren.

Til økonomi- og erhvervsministeren er anmeldt følgende spillere:

Poul Erik Christensen (RV)

Jens Peter Vernersen (S)

Til socialministeren er anmeldt følgende spillere:

Lissa Mathiasen (S)

Pernille Vigsø Bagge (SF)

Villy Søvnald (SF)

Bjarne Laustsen (S)

Tina Petersen (DF)

Mette Frederiksen (S)

Karen J. Klint (S)

Er der flere, der ønsker at være spillere?
(Ophold). Da det ikke er tilfældet, tager vi fat på

spørgetimen i den rækkefølge, som jeg har annonceret.

Først er det hr. Poul Erik Christensen med et spørgsmål til økonomi- og erhvervsministeren.

Spm. nr. US 79

Poul Erik Christensen (RV):

Jeg vil gerne høre lidt om regeringens iværksætterpolitik. Mener økonomi- og erhvervsministeren, at der er sammenhæng i regeringens politik på iværksætterområdet, når man på den ene side siger, at Danmark skal være et af verdens bedste lande, der skaber flest vækstiværksættere, og på den anden side er med til at lukke initiativer, der skaber gode betingelser for iværksættere? Her tænker jeg på det forhold, at 42 iværksættere i Københavnsområdet stort set bliver smidt på gaden, fordi regeringen ikke længere vil betale sin andel.

KL 13.05

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil sige til hr. Poul Erik Christensen, at jeg også med forbløffelse har læst i Børsen, at der er nogle iværksættere, som Københavns Kommune er ved at sætte på gaden.

Jeg kan sige det på den måde, at vel alle partier på det nærmeste har bakket op om den nye erhvervsservice og den lov om erhvervsfremme, der gør, at det skal være bedre og nemmere at være iværksætter i Danmark. Vi har brug for flere iværksættere.

Når man har sagen om Montre i Kødbyen i dag, skyldes det alene en prioritering i Københavns Kommune. Jeg vil gerne sige det klart og tydeligt: Jeg synes, det er en meget, meget beklagelig prioritering, som Københavns Kommune har foretaget her.

Det er alene Københavns Kommune, der prioriterer midlerne. Det ved hr. Poul Erik Christensen godt. Jeg kan sige, at der jo er mange flere midler både til erhvervsservice og erhvervsfremme i år. Det er en afgørelse, som Københavns Kommune har taget, ikke ministeren. Jeg beklager den afgørelse.

Poul Erik Christensen (RV):

Jeg forstår ikke helt ministerens svar. Er baggrunden ikke, at regeringen satser på væksthusene i stedet for på iværksætterhusene, således at midlerne flyttes fra det, man fik tidligere som

tilskud til erhvervshusene, til nu, hvor de bliver puttet ud i det, der hedder væksthusene?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg må først replicere, at jeg faktisk mener, at Det Radikale Venstre har bakket op om den ændring, der er sket med hensyn til lov om erhvervsfremme. Det er da nyt for mig, hvis Det Radikale Venstre ikke længere bakker op.

Det er klart, at der med kommunalreformen er overgået andre opgaver. Jeg ved godt, hvordan De Radikales forhold til kommunalreformen er. Men der er blot det at sige til det, at der jo er nogle opgaver, der nu går fra kommunerne til regionerne. Vi har jo hele tiden været inde i en forhandling både med kommunerne og med regionerne om det her nye setup, der gør, at vi får en mere kvalificeret rådgivning.

Men jeg er mælløs over at blive beskyldt for en prioritering i Københavns Kommune; at det skulle være regeringens skyld, at de vælger ikke at give et mindre tilskud. For hvis jeg skal tro på det, der står i Børsen, er det faktisk et mindre tilskud, der gør det. Det her er simpelt hen en prioritering i Københavns Kommune, som jeg ikke er enig med dem i.

Poul Erik Christensen (RV):

Selvfølgelig er der ikke nogen tvivl om, at Det Radikale Venstre bakker op om den del af kommunalreformen, som vi var en del af. Vi havde ikke forudset, at man med forslaget ville lukke et initiativ, som det er sket i København.

Jeg vil tage et andet spørgsmål frem om noget, som hindrer dansk erhvervsliv i at udfolde sig, nemlig de danske visumregler. Det er således, at de danske, skrappe visumregler hindrer, at turisme kan udfolde sig konstruktivt i det danske samfund, og at virksomheder i meget stort omfang ikke kan få udenlandske samarbejdspartnere til Danmark, men i stedet vælger at holde deres møder i f.eks. Finland.

Jeg vil gerne høre, om økonomi- og erhvervsministeren vil tage initiativ til, at disse visumregler bliver ændret, så erhvervslivet kan agere på en konstruktiv og ordentlig måde.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg vil gerne sige til spørgeren, at jeg er enig i, at vi skal have en hurtig og en effektiv måde at få behandlet visumansøgninger på, og det er faktisk også en del af det, der ligger i Branding

Danmark-projektet, hvor vi er inde på, at erhvervsturister og turister skal have en hurtigere sagsgennemgang af deres visumansøgninger. Så jeg er helt enig i, at det er en sag, der skal arbejdes med.

Formanden:

Så er det hr. Poul Erik Christensen for et sidste spørgsmål.

Poul Erik Christensen (RV):

Vi er jo ikke uenige om, at der burde arbejdes med det. Mit spørgsmål var faktisk, om erhvervsministeren ville tage initiativ til, at der skete ændringer i det.

Jeg vil også spørge, om erhvervsministeren er klar over, at store kinesiske rejsebureauer helt har fravalgt Danmark som turistland. Det vil jo bevirke, at de kinesere, som er købedygtige, ikke vælger Danmark som turistland, og dermed mister dansk turisterhverv utrolige summer.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg tror faktisk ikke, at spørgeren og jeg er så uenige om det her spørgsmål. Jeg har ikke til hensigt at gå ud og ændre vores udlændingelovgivning, men jeg har til hensigt, at vi får en hurtigere og en smidigere behandling af visumansøgninger for erhvervsturister og for almindelige turister, så der ikke skal afholdes møder i udlandet, og så man hurtigere kan få adgang for virksomhedsledere og folk, der ønsker at investere eller det modsatte, også f.eks. fra Kina. Det er jo en del af en voksende købekraft, som vi også skal have gavn af fra dansk side, og derfor er jeg selvfølgelig helt enig i, at vi er nødt til at få forbedret reglerne på det område. Jeg er faktisk også ved at tage initiativ til det til den forhandling, der ligger omkring Branding Denmark.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 13.10

Spm. nr. US 80

Jens Peter Verner (S):

Tidligere var det jo meget fremme, at De Konservative ville afskaffe topskatten. Senere har man valgt en anden måde at fremstille det på, nemlig at erstatte topskatten med 50 pct. af den sidstjente krone; det er også den formulering, som står på De Konservatives hjemmeside. Jeg vil

godt bede økonomi- og erhvervsministeren redegøre for forskellen mellem at fjerne topskatten og erstatte den med at betale 50 pct. af den sidstjente krone.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg er da utrolig glad for at have mulighed for her i dag at svare på, hvad den konservative skattepolitik går ud på. Det er jo ikke nogen hemmelighed, at Danmark har brug for ekstra arbejdskraft i øjeblikket. Det tror jeg alle er klar over. Vi har en skattemæssig vision, der siger, det er fair nok, at folk, der går på arbejde fra morgen til aften, har lov til at have 50 pct. med hjem til familien om aftenen.

Jeg er ikke inde i en teknisk diskussion om, hvordan vi skruer det sammen. Alle ved, at denne regering for første gang i 30 år har givet skattelettelser i 2004, og forudsat at det fornødne råderum er til stede, så ønsker denne regering at nedsætte skatten på arbejde. Hvordan konstruktionen skrues sammen, må vi jo se til den tid. Der er jo masser af elementer – skal det være en del af et beskæftigelsesfradrag, skal det være mellemskat, eller skal det være noget andet? Det, det drejer sig om, er, at vi på sigt ikke kan opretholde et højt skattniveau på marginalskatte i Danmark, når vi lever i en global verden.

Jens Peter Verner (S):

Jeg synes da, det er et lidt afgørende spørgsmål at få afklaret, hvilken forskel der er på at fjerne topskatten, der som bekendt er 15 pct., og som vel giver en indtægt på 16-17 mia. kr., og erstatte den med en beskatning på 50 pct. af den sidstjente krone. Jeg synes, det er lidt vigtigt, at i hvert fald partiets leder kan redegøre for den forskel. Det må da være et mindstekrav at få det oplyst.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Vi ved jo godt, at den skattemæssige vision for Det Konservative Folkeparti med de 50 pct., som vi finder er rimelig i den sidste ende, kommer vi ikke igennem med i denne valgperiode, måske heller ikke engang i den næste. Jeg var den første partileder, der åbnede for mindre skat på arbejde tilbage i 1999. Denne regering har jo i den første periode leveret forårspakken, der betød mindre skat på arbejde. Hvordan vi så skruer selve konstruktionen sammen, er ikke det, der tager så lang tid. Når det fornødne råderum er

tilvejebragt, ønsker vi at nedsætte skatten på arbejde.

Jens Peter Verner (S):

Jamen man har en vision om, at det er 50 pct. skat af den sidsttjente krone, som skal erstatte topskatten. Så må det da være et meget enkelt spørgsmål at give et svar på: Er der nogen forskel på at fjerne topskatten og betale 50 pct. af den sidsttjente krone? Er der nogen forskel på de to? Det må partiets leder vide, da det jo er en sag, som optager De Konservative, og som man kan læse om på partiets hjemmeside. Er der en forskel?

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg synes, det er en ret interessant diskussion at tage på nuværende tidspunkt. Vi ved jo, at vi gerne vil belønne folk for at gøre en ekstra indsats. Da vi holdt valgkamp for 2 år siden, var det største problem arbejdsløsheden. Da hørte vi hr. Jens Peter Verner udtale sig om arbejdsløsheden hele tiden. Hvad er det største problem i øjeblikket? Det er at skaffe kvalificeret arbejdskraft. Derfor er mindre skat på arbejde jo et redskab. Og hvor vi bruger det, vil jeg sige til hr. Jens Peter Verner, er på marginalsatten hele vejen igennem. Det Konservative Folkeparti er åben over for at se på jobfradrag, på mellemskat, og vi er også parat til at se på det hele vejen igennem. Det er jo skatten på den sidsttjente krone, vi gerne vil se på.

Jens Peter Verner (S):

Da ministeren åbenbart ikke er klar over, hvad forskellen er, tror jeg, at jeg må henvise ministeren til Skatteministeriet. Sagen er jo – det må der gives medhold i – at der stort set ingen forskel er på at fjerne topskatten og erstatte den med en beskatning på 50 pct. af den sidsttjente krone. Der er ingen forskel. Det er kun ren sminke. Hvis man skal tale om nogen, der har en høj marginalskat, en virkelig høj marginalskat, er det den enlige med to børn i daginstitution, som bor i lejlighed. Der kan der være tale om, at man har en sammensat marginalskat på over 75 pct. Der er virkelig et problem, der burde tages fat på.

Kl. 13.15

Jeg troede egentlig, at ministeren bare stille, og roligt ville sige, at der på indtægtsiden stort set ikke er nogen forskel på at have en topskat

og 50 pct. skat på den sidsttjente krone. Der er nemlig stort set ikke nogen forskel.

Det ville jeg bare gerne have haft økonomi- og erhvervsministeren til at redegøre for her, så folk kunne se, hvad den konservative skattepolitik går ud på.

Økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen):

Jeg tror ikke, at vi kommer det nærmere. Det Konservative Folkeparti har den holdning, at når far og mor går på arbejde hver dag og arbejder hele dagen og skal hjem til børnene, så er det rimeligt, hvis de har 50 pct. med hjem. Sådan er livet nu engang.

Vi ønsker at gøre det mere attraktivt at komme ind på arbejdsmarkedet, og vi ønsker, at det skal blive mere attraktivt at blive på arbejdsmarkedet. Danmark har behov for arbejdskraft. Det er et parameter for udviklingen af vores velfærdssamfund, og vi hører jo historierne om velfærd og skattelettelser hele tiden. I Det Konservative Folkeparti mener vi egentlig, at de to ting går hånd i hånd. Vi kan både velfærd og skattelettelser, det har denne regering bevist. Jeg tror, at hr. og fru Danmark, der sidder og hører på det derude, godt ved, at de har fået flere penge mellem hænderne i den tid, den borgerlige regering har siddet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Hermed sluttede spørgsmålet, som var stillet til både den konservative partiformand og økonomi- og erhvervsministeren. Herfra tak til økonomi- og erhvervsministeren, og vi går videre med spørgsmål til socialministeren.

Spm. nr. US 81

Lissa Mathiasen (S):

For små 10 måneder siden sagde socialministeren i en debat rejst fra Socialdemokratiets side om skimmelsvamp, at ministeren godt ville understrege, at det for ministeren er uacceptabelt, hvis borgere skal være nødsaget til at opholde sig i boliger med helbredstruende skimmelsvamp.

For ikke ret længe siden, den 6. februar, sagde De Konservatives boligordfører, hr. Jakob Axel Nielsen, i DR's Kontant: Jeg er enig med regerin-

gen, der skal ikke bo mennesker i boliger 5 minutter efter konstateret skimmelsvamp.

Derfor er mit spørgsmål i første omgang meget enkelt: Hvad agter ministeren at gøre for, at det ikke sker; at vi rent faktisk sikrer, at de her mennesker ikke bliver ved med i måneder og år at bo, hvor der er skimmelsvamp?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg er meget enig med spørgeren i, at skimmelsvamp er et problem, og vi har jo set, at der har været store følgevirkninger for nogle familier, især familier med børn, når der har været omfattende skimmelsvamp i lejligheden. Derfor har vi haft fokus på, hvad der er af muligheder for at sætte ind mod de problemer, der er. Og der er jo rig mulighed for at handle i forhold til, hvad det er for en bolig, man er i. Kommunerne, som der har været meget fokus på, har også mulighed for at gå ud og lave det tjek og følge op på det og stille nogle krav om, at man får bugt med skimmelsvampene.

Jeg forstod også på den høring, der har været på Boligudvalgets initiativ, at man faktisk fra eksperternes side er enige om, at redskaberne er der, og nu handler det bare om, at de bliver brugt. Derfor kigger vi i regeringen på, om der er yderligere, vi kan gøre for bl.a. at få kommunerne til at følge op på deres forpligtelse på det her område.

Lissa Mathiasen (S):

Når jeg stiller spørgsmålet, er det, fordi jeg bare så sent som i dag – det er nærmest dagligt – er blevet kontaktet af familier, som undrer sig over, at regeringen nu har ladet 10 måneder gå, siden vi rejste spørgsmålet. Den har passivt ladet stå til, til trods for at mennesker dagligt udsættes for de her problemer.

Så sent som i dag er jeg oplyst om en familie, en mor og et barn, som klart har en hilsen fra Teknologisk Institut: Der er skimmelsvamp. Kommunen, Lyngby, har ladet stå til og været passiv. Der ligger en klar hilsen fra speciallægen, der siger: Forsvind omgående fra den her lejlighed.

Moren har så valgt sammen med sin dreng at flytte på hotel. Kommunen har bare set passivt til. Kan det være rigtigt, at sådan en mor selv skal betale en regning, som på nuværende tidspunkt er på over 20.000 kr.?

Hvordan vil ministeren få sådan en kommune til at gribe ind? Det kan da ikke være rigtigt, at man bare kan lade stå til.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det har spørgeren ret i: Det kan ikke være rigtigt, at man bare lader stå til. Der er det jo meget klart, at kommunen har en forpligtelse til at følge op på sagen. Jeg vil drøfte med økonomi- og erhvervsministeren, hvad vi yderligere kan gøre, for som sagt er redskaberne til stede, og der er alle muligheder for at sætte ind. Jeg er enig i, at det er væsentligt at få fulgt op på det, for man må ikke bare lade stå til, når en familie oplever problemerne, men skal netop sørge for at følge op på det og få forholdene bragt i orden. Så jeg vil drøfte med økonomi- og erhvervsministeren, hvad der yderligere kan gøres for, at man efterlever regelsættet.

Kl. 13.20

Lissa Mathiasen (S):

Det er jo meget fint. Da vi for små 10 måneder siden havde samme debat, hørte jeg nøjagtig den samme remse fra ministeren: Alle redskaber er til rådighed, vi vil lave en undersøgelse.

Jeg ved også godt, at der bliver lavet en undersøgelse. Men det, der er spørgsmålet fra min side, er: Hvornår vil ministeren tage teten? Må jeg forstå svaret sådan, at ministeren nu vil tage teten sammen med økonomi- og erhvervsministeren, så vi rent faktisk får sikret tingene? Det er helt grotesk, når vi taler om Lyngbysagen, for der er det nemlig kommunen selv, der er udlejer, men vi har jo masser af udlejere, der lader stå til, og vi har masser af kommuner, der ikke griber ind.

Må jeg forstå svaret sådan, at vi i denne folketingssamling kan forvente en reaktion, et indgreb fra ministerens og regeringens side, som vil betyde, at vi rent faktisk ser, at en sådan familie ikke selv kommer til at skulle betale, og at en sådan familie bliver sikret muligheden for at flytte et andet sted hen? For det er jo det, det drejer sig om. Så kan man bagefter tage diskussionen om, hvad der skal ske, og hvad der skal udbedres. Det, der er afgørende, er: Hvordan får vi de her familier væk fra skimmelsvampen, uden at de selv skal betale?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Som det tidligere er nævnt, har vi jo tjekket, at alle ting lovgivningsmæssigt sådan set er på plads. Redskaberne er der, mulighederne er der, og der, hvor det så tilsyneladende kniber, er i de udførende led, nemlig at bl.a. kommunerne skal følge op på de forpligtelser, de har. Som nævnt har vi undersøgt, at redskaberne er der. Der er

altså ikke brug for opstramninger som sådan på det område. Der er sat en undersøgelse i gang. Og nu vil jeg drøfte, hvad vi yderligere kan gøre for at sikre, at man rent faktisk udeomkring gør det, man skal. Jeg har så ikke i dag et endeligt bud på, hvordan vi præcis f.eks. motiverer kommunerne til at lave de ting, de skal, når der er problemer. Men det skal vi som sagt drøfte. Jeg mener ikke, at der er behov for nye lovgivningsmæssige initiativer, men mere for at sikre, at de redskaber, der allerede er til stede, rent faktisk også bliver brugt.

Formanden:

Så er det fru Lissa Mathiasen for et sidste spørgsmål.

Lissa Mathiasen (S):

Jamen vi må konstatere, når vi har alle de her sager, at redskaberne så ikke fungerer. Så er det ikke nok, man har en række redskaber til rådighed, hvis ikke de er brugbare, og hvis ikke de er effektive. Det er derfor, jeg synes, at ministeren skylder mig svar på følgende: Vil ministeren sikre, at der kommer et indgreb inden sommer, som sikrer, at ingen familier, der bliver udsat for skimmelsvamp – jeg henviser til, hvad ministeren netop selv sagde i maj måned sidste år – skal være nødsaget til at opholde sig i boliger med skimmelsvamp? Og som hr. Jakob Axel Nielsen fra De Konservative også siger på regeringens vegne: En familie skal ikke bo 5 minutter med skimmelsvamp.

Derfor er mit spørgsmål igen: Vil ministeren inden sommerferien sikre, at der kommer et tilsagn om, at de her familier bliver hjulpet, så de er sikre på at kunne komme væk fra skimmelsvampen – en erstatningsbolig, hotel, det er sådan set lige meget, hvor familien ikke selv skal betale omkostningerne?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det, jeg lover her i dag, er, at jeg vil drøfte med økonomi- og erhvervsministeren, hvordan vi nu bedst får sikret, at de her redskaber også bliver taget i anvendelse, og at man følger op på det, man skal, jævnfør regelsættet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 82**Pernille Vigsø Bagge (SF):**

Det er sådan, at udgiften til sårbare børn og unge de seneste 2 år, fra 2005 til 2007, er skåret ned med 700 mio. kr., hvilket svarer til 5,6 pct. Her har skattestoppet virkelig ramt hårdt. Nu kan man oven i købet læse, at de nye storkommuner i år forventer at spare 470 mio. kr. på anbringelser af udsatte børn. Så jeg vil gerne spørge, om socialministeren ikke som den øverste politisk ansvarlige for de her udsatte børn og unge frygter for disse børns og unges vilkår med de her kæmpe nedskæringer.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg har også set, at der på de kommunale budgetter er lagt op til besparelser i det kommende år. Jeg vil bare understrege, at lovgivningen på området skal følges, og vi har netop skærpet kravene til kommunerne i forhold til den indsats, de skal gøre for de udsatte børn og unge. Det kan man ikke komme uden om, for der skal lovgivningen og regelsættet følges. Med anbringelsesreformen har vi netop sikret, at vi nu også holder bedre øje med, hvad der rent faktisk sker i kommunerne, bl.a. gennem praksisundersøgelser. Så det kan godt være, at kommunerne her og nu tror, at de kan bruge færre ressourcer på det område, men jeg vil klart understrege, at lovgivningen skal overholdes, og de børn, der har brug for hjælp, skal have den hjælp og støtte, de har brug for i forhold til deres situation.

Kl. 13.25

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er da dejligt, at ministeren mener, at lovgivningen er i orden, men jeg er desværre bange for, at kommunerne – hvilket ministeren nok også godt ved – har det med at løbe tør for penge, som året skrider frem. Jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren, hvordan hun forholder sig til at stoppe kommunernes kassetænkning. For det er jo sådan, at kommunerne stadig væk er i stand til at gå ind og vurdere: Nå, her er en anbringelse ikke det bedste, så her dropper vi en anbringelse, og så sparer vi også de penge.

I øvrigt kunne jeg godt tænke mig at høre ministerens holdning til en tidlig indsats for udsatte børn og unge, for vi kan jo også se, at det faktisk er temmelig sent, mange børn og unge bliver anbragt. Langt de fleste bliver anbragt i alderen mellem 7 og 17 år. Er det ikke noget, ministeren finder bekymrende, for jeg går ud fra, at

ministeren deler holdningen om, at en tidlig indsats er vigtig?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Heldigvis bliver der med anbringelsesreformen også en meget bedre statistik på området, så vi får bedre kendskab til, hvad der rent faktisk gør sig gældende. Jeg er meget enig med spørgeren i, at det er overraskende, at så mange børn og unge bliver anbragt så sent. Der er jo rigtig mange mellem 15 og 17 år. Det kunne godt tyde på, at der er nogle, hvor der bliver grebet for sent ind, og at de har døjet med problemer i lang tid, uden at de har fået den rigtige hjælp og støtte.

Derfor har vi netop også i anbringelsesreformen meget fokus på tidlig indsats, bl.a. skal det, når man har en sag på et barn, tjekkes, om der er søskende, der måske kunne være i samme situation, ligesom vi har sat ind med forskellige projekter gående på, om man ikke kunne gøre meget mere allerede i dagtilbuddene for at opdage, når børn har problemer.

Så er jeg i øvrigt på vej med et lovforslag, der giver mulighed for at sætte ind, faktisk allerede inden barnet er født, for netop igen at sætte fokus på, at jo før man griber ind, desto bedre mulighed er der for at hjælpe barnet.

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er meget godt, men vi fik ikke så mange bud på, hvordan ministeren vil forhindre kommunernes kassetænkning. Har ministeren nogen bud på, hvordan man forhindrer, at kommunerne går ind og regulerer antallet af anbringelser efter, hvor mange penge der er i kommunekassen? Kunne man måske ligefrem forestille sig en refusionsordning over for kommunerne, så det ikke bliver et økonomispørgsmål, hvor mange børn og unge der anbringes, men et spørgsmål om, hvad de børn og unge rent faktisk har behov for?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg valgte at bruge min tid på den tidlige indsats. Nu skal jeg så gerne bruge min tid på bekæmpelse af kassetænkning.

En kommune må altså ikke skele til den økonomiske situation i forhold til, hvilken hjælp og støtte barnet har behov for. Man må selvfølgelig godt, når man ser på, hvilket tilbud barnet skal have, eller hvor barnet eksempelvis anbringes, vurdere den kvalitet, man får i forhold til prisen

på tilbuddet. Der må man selvfølgelig godt gå ind og kigge nærmere på det. Men det kan ikke være sådan, at man f.eks. afslår at anbringe et barn uden for hjemmet, fordi der ikke er flere midler i kassen. Det vil simpelt hen være ulovligt og ikke i overensstemmelse med den forpligtelse, man har i forhold til at gribe ind.

Så det, kommunerne skal, er jo at se på, hvad barnets behov er. Der er det, at vi netop nu går ind med meget mere kontrol og mange flere undersøgelser af, hvad der sker i kommunerne: Får de nu lavet et grundigt og omhyggeligt arbejde med at visitere barnet til den rigtige hjælp?

Formanden:

Så er det fru Pernille Vigsø Bagge for et sidste spørgsmål.

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Det er meget godt, at det er ulovligt, og det er også meget godt, at man selvfølgelig har en lovgivning, man skal følge, og at der er alle mulige kontrolinstanser. Men det er bare sådan ude i virkelighedens verden, at en kommune, der ikke har penge til en anbringelse, går ind og kigger på nogle andre tilbud til en familie, et barn, som måske ikke nødvendigvis får det rigtige tilbud. Det er jo virkeligheden.

Den kassetænkning, som kommunerne trods alt er nødt til at foretage en gang imellem, fordi deres økonomi er, som den er, giver mig altså lyst til igen at spørge ministeren, om ikke man kunne se på en refusionsordning for kommunerne, så det bliver de udsatte børn og unges tarv og vilkår, der kommer i fokus, frem for økonomien i kommunerne. Var det ikke en idé at se på en refusionsordning for kommunerne i de her spørgsmål?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg mener, at det er barnets tarv, der er i fokus, og lovgivningen på området er gennemsyret af, at det er barnets ve og vel, det gælder. Det skal kommunerne så leve op til. Der har vi jo bl.a. skærpet kravene f.eks. til den undersøgelse, der skal foretages med hensyn til, hvad der skal stå i handleplanerne for netop at kunne følge med i, om der er overensstemmelse mellem de problemer, barnet slås med, og den hjælp og støtte, det tilbydes. Det tror jeg er det, der har stor betydning for, om den indsats, der finder sted, også er den rigtige, altså at vi holder øje med, om det rent faktisk sker.

Den vej vil jeg hellere gå end at gå ind og spekulere i refusionsordninger eller bøder, eller hvad der ellers har været af forslag, for myndigheden skal ikke kunne undslå sig. Der er jo ikke andre steder at gå hen, så det er kommunen, der har ansvaret for at sætte ind. Det, vi så skal sikre os, og som vi bl.a. har taget initiativ til med anbringelsesreformen, er, at der er de nødvendige krav til kommunerne om, at de så også får lavet en ordentlig sagsbehandling og får bevilget den rigtige hjælp.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 83

Villy Søvnald (SF):

Vi har haft en regering støttet af Dansk Folkeparti, der nu har regeret Danmark i 5 år. De sidste to uger har vi fået nogle rystende beretninger om forholdene på vores bosteder for psykisk udviklingshæmmede. Jeg vil godt spørge, om det er socialministerens opfattelse, at regeringen, flertallet i Folketinget, har et hjørne af ansvaret for den udvikling, der finder sted, eller om man vil presse det helt tilbage på institutionerne.

Jeg siger det, fordi jeg læste med meget stor interesse i Jyllands-Posten i fredags – det er ikke altid jeg fremhæver Jyllands-Postens ledere – og Jyllands-Posten runder sin leder i fredags af med følgende:

»En af forudsætningerne for den danske velfærd er jo, at staten i vid udstrækning tager ansvar over for de handikappede og svage grupper. Som samfundet er indrettet i dag, vil kun de færreste pårørende have tid og råd til selv at gøre det, og det forpligter.«

Deler socialministeren den opfattelse, at regeringen har en del af ansvaret for det, der sker i øjeblikket?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg finder det helt afgørende, at vi sørger for, at der på institutionerne er nogle trygge og nogle gode rammer for beboerne. Jeg er dybt rystet over de eksempler, vi har set fra Strandvænget i Nyborg og fra Sjelør, og jeg hilser det velkommen, at både regioner og kommuner hurtigt har været på banen med hensyn til at tage ansvaret på sig og med hensyn til at få rettet op på de forhold, der har gjort sig gældende.

Men jeg synes også, vi har brug for at komme videre i forhold til, hvordan det rent faktisk ser

ud på landets institutioner, og få vished for, at sådan er det ikke alle steder, men at der også er rigtig mange gode steder, hvor beboerne har trygge og gode rammer, og hvor medarbejderne er engagerede og motiverede.

Jeg vil derfor nu tage initiativ til at spørge kommuner og regioner, hvad de gør for at følge op på, hvordan forholdene er på institutionerne. Det vil både være den forpligtelse, de har til at føre tilsyn med institutionerne, og også det personrelaterede tilsyn.

Det er jo også sådan, at kommunerne skal huske at følge op på, hvordan deres borgere har det, uanset hvilken institution de nu måtte være placeret på. Så det vil jeg simpelt hen nu rette henvendelse til kommuneer og regioner om.

Villy Søvnald (SF):

Jeg er ikke sikker på, at socialministeren forstod mit spørgsmål. Det er rigtigt, som socialministeren pegede på, at regionerne og kommunerne har været ude at påtage sig deres del af ansvaret, sådan noget er altid klædeligt, selv om det kommer lidt sent. Men det, jeg spurgte om, var: Vil socialministeren påtage sig sin del af ansvaret for det, der er sket?

Da den nuværende regering tiltrådte for godt og vel 5 år siden, var et af de helt centrale udsagn, at man ville måles på, hvordan det gik med de mest udsatte grupper, vi har. Derfor er det helt afgørende spørgsmål til socialministeren: Vil regeringen personificeret ved socialministeren påtage sig sin del af ansvaret for de katastrofale forhold, vi har set på institutionerne – ja eller nej? Det er regeringen, jeg spørger til.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg har selvfølgelig det helt overordnede ansvar for, hvordan forholdene er, og om rammerne er i orden. Men her må jeg jo konstatere, at der tilsyneladende har været problemer med forholdene på nogle institutioner, at tilsynet måske ikke har været i orden, og at der måske er ledere, der ikke har formået at motivere medarbejderne tilstrækkeligt.

Kl. 13.35

Jeg har bedt om en redegørelse både fra Københavns Kommune og fra Region Syd om de konkrete institutioner, men som sagt, netop fordi jeg jo også påtager mig et ansvar, vil jeg nu tage initiativ til at undersøge, hvordan det i øvrigt ser ud. Jeg vil simpelt hen fra kommuner og regioner have svar på, hvor meget man sørger for at følge op både i forhold til personer, og

også i forhold til institutionerne, fordi det, jeg synes vi har brug for, er vished om, at forholdene ellers generelt er i orden, og at der er nogle gode forhold rundtomkring på institutionerne.

Villy Søvnald (SF):T

Jeg synes, vi kom et lille stykke videre, nemlig at socialministerens udsagn nu var, at socialministeren også påtager sig en del af ansvaret, i hvert fald sådan meget overordnet, for, at rammerne, sådan forstod jeg socialministeren, er i orden.

Jeg vil så bare spørge: I en situation, hvor det her område har været udsat for det kolossale økonomiske pres, det har, i modsætning til tidligere, hvor vi faktisk havde en meget stor realvækst på det her område, mener ministeren så også, at den meget stramme økonomiske politik, regeringen har ført, er en årsag til, at vi udløser den her negative cirkel?

Ligger der også i det, at ministeren påtager sig ansvaret for en politik, der har været ført i 5 år, og som er en medvirkende årsag til det her? Jeg siger en medvirkende årsag, fordi selvfølgelig skal lederne ikke fritages. Selvfølgelig skal de ansatte, der ikke passer deres arbejde, ikke fritages. Men ligger der i det her også den bodsgang fra socialministeren, at regeringen har snorksovet på det her område og har lavet så stramme økonomiske krav, at det er en medvirkende årsag til, at forholdene er blevet, som de er?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det gør der bestemt ikke, og jeg synes, at hr. Villy Søvnalds vinkling er helt forfejlet, for det, vi jo netop har set her, er, at det ikke er et spørgsmål om ressourcer. Det er jo ikke, fordi at der er blevet skåret voldsomt. Tværtimod. Tager vi Strandvænget i Nyborg, så vi en situation, hvor der faktisk var masser af tid, hvor personalet havde alle muligheder for at gå ind med en god pleje, en god omsorg og gå ind og sørge for at tage vare på beboerne, men prioriterede anderledes. Vi taler oven i købet om medarbejdere, der er uddannet, men jo helt åbenlyst ikke magter de situationer, de er i, og faktisk har brug for redskaber, for kompetence til, hvordan de skal begå sig over for beboere.

Jeg synes, vi her taler om nogle andre problemer end dem, vi tit og ofte har meget fokus på, nemlig de økonomiske rammer. Her taler vi om selve indholdet, om man formår at yde en hjælp med værdighed og respekt over for beboerne, og derfor synes jeg også, det er vigtigt, at vi får

meget mere fokus på det etiske og det moralske i pleje- og omsorgsarbejde.

Formanden:

Så er det hr. Villy Søvnald for et sidste spørgsmål.

Villy Søvnald (SF):

Det lå i min bemærkning, at selvfølgelig er der et ledelsesansvar, som ikke er blevet røgtet i de her sager. Selvfølgelig er der da noget personale, der ikke har passet deres opgave. Det lå som indledning i mit spørgsmål, og derfor forstod jeg ikke ministerens polemik. Men jeg synes til gengæld, at det er lidt forskrækkende at opleve en minister løbe fra sit ansvar.

Det kan ikke passe, at når regeringen for 5 år siden sagde, at den ville måles på forholdene for de udsatte grupper, kan vi i dag konstatere, at de udsatte grupper på institutionerne har nogle forhold, som jeg tror ikke ret mange forestillede sig, og som har at gøre med en negativ udviklings spiral skabt af dårlig økonomi, dårlig uddannelse, folk, der flytter fra jobbene osv., fordi det er lavt betalte job, og så siger ministeren, jamen det her er ikke mit ansvar. Så er det jo lige præcis, at man svigter nogle af de allermest udsatte grupper, vi har.

Ministeren kunne måske rette lidt op på det ved at komme med nogle mere håndfaste løfter end en undersøgelse. Er der penge på bordet? Er der tale om at lave uddannelsesprogrammer, der sikrer, at vi har tilstrækkelig uddannelse? Er det ledelsesprogrammer? En undersøgelse risikerer jo bare at blive et sted, hvor man parkerer noget i et hjørne.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Hr. Villy Søvnald hører åbenbart ikke efter, hvad jeg svarer på spørgsmålene. Jeg har jo klart taget et ansvar for at følge op på de her problemer, og jeg har også sat en række initiativer i værk. Jeg har nævnt, at jeg nu vil spørge kommuner og regioner, hvordan det egentlig går med deres tilsyn rundtomkring og deres kendskab til, hvordan forholdene er på institutionerne, for det synes jeg er vigtigt at vi nu får afdækket og får vished for.

Men jeg har også taget en række andre initiativer. Vi har bl.a. fået sat penge af – i øvrigt i fællesskab – til efteruddannelse af lederne, og det er nu på vej til at blive udmøntet, så der er omkring 600 ledere, der nu kan komme på efteruddannelse, og det er for netop at understøtte ud-

dannelsesstilbuddene. Det er først og fremmest et regionalt og kommunalt ansvar, men jeg synes, det er vigtigt, at vi på landsplan går ind og understøtter, at de tilbud rent faktisk skal være der.

Jeg har også allerede indkaldt en arbejdsgruppe bl.a. med deltagelse af socialpædagogerens organisation og Forbundet af Offentligt Ansatte for at sætte fokus på alt det her med etik og moral, og hvordan man langt bedre kan omsætte en institutions værdigrundlag til noget, der så også finder sted i dagligdagen.

Kl. 13.40

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 84

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil gerne stille socialministeren måske mere i egenskab af boligminister et spørgsmål om skimmelsvamp. Problemerne med den har antaget enorme dimensioner. Nogle taler om, at hver ottende bolig er ramt af skimmelsvamp, halvdelen af det er synligt, andre dele af det er gemt væk bag ved tapeter, gulve osv. Jeg kan forstå, at ministeren nu siger, vi har de redskaber, der skal bruges, men alligevel oplever vi familier, der har levet i det her i årevis, hvor der er børn, som har fået astmatiske lidelser og familien må købe medicin for flere hundrede kroner om måneden, og hvor man ikke kan komme ud af det.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren – jeg kender jo godt svaret – hvis kommunen er passiv, hvad vil ministeren så gøre? For man kan jo se både på antallet af sager og den tid, det har taget, at der er gået flere år. Er ministeren tilfreds med det?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det er jeg bestemt ikke tilfreds med. Det er kritisk, hvis en kommune forholder sig passivt i en situation, hvor man burde følge op på tingene. Som jeg netop har svaret fru Lissa Mathiasen, vil jeg drøfte med økonomi- og erhvervsministeren, hvad vi kan gøre for at sikre, at man rent faktisk også bruger de redskaber; der er til rådighed, for vi har jo arbejdet med tingene og kan se, at alle muligheder sådan set er der. Redskaberne er der, nu skal vi bare have sikkerhed for, at de også bliver taget i anvendelse, og nu vil vi drøfte, hvordan og hvorledes vi bedst kan sikre, at det finder sted.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil godt høre, hvem der egentlig efter ministerens mening præcis har ansvaret for det her. Er det ikke først og fremmest udlejer, så han ikke lejer en bolig ud, der er sundhedsskadelig? Og i den forbindelse er der tilsyn og de andre værktøjer, man kan bruge. Fordi vi kan jo se her, at der er gået flere år, hvor en mor og hendes børn ikke kan komme videre, fordi der ikke er nogen, der vil tage affære. Så siger ministeren bare: Alt er i skønneste orden, vi har de værktøjer, der skal til.

Nu er det jo ministerens ansvar, går jeg ud fra, at tingene fungerer, og ministeren er altså vældig tilfreds med nogle sager, der kører på ottende år, hvor familien er truet, børnene får medicin og også kroniske lidelser. Det er ministeren altså tilfreds med. Man vil ikke gribe ind, man vil ikke gøre noget, selv om f.eks. De Konservatives ordfører, hr. Jakob Axel Nielsen, har sagt: Når der er konstateret skimmelsvamp, skal der 5 minutter efter findes en anden bolig. Er ministeren enig i det synspunkt?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det er simpelt hen ikke korrekt, når hr. Bjarne Laustsen siger, at vi ikke vil gøre noget. Vi har netop været meget optaget af det her, og jeg er jo fuldstændig enig med både hr. Bjarne Laustsen og også fru Lissa Mathiasen i, at det her er et alvorligt problem. Vi kan jo se, hvilke følger det har for familier og ikke mindst for børnefamilier, der kan blive hårdt ramt af, at der er skimmelsvamp i boligen.

Derfor har vi jo været inde og tjekke: Er der behov for lovgivningsmæssige tiltag? Er der behov for nogen ændringer? Og der må jeg bare sige, at alle redskaberne er til stede i dag, men skal så bruges. Vi har også taget initiativ til en undersøgelse. Og så bliver det nødvendigvis en gentagelse, at jeg har bebudet, at jeg vil drøfte med økonomi- og erhvervsministeren: Hvordan sikrer vi, at man rent faktisk også udeomkring gør det, man skal for at følge op, når der er konstateret problemer?

Hvem der så har ansvaret i den konkrete situation, vil jo afhænge af, hvad det er for nogle forhold, der gør sig gældende. Det kan være udlejer; det kan måske også være andre ting, der spiller ind.

Bjarne Laustsen (S):

Jeg må konstatere, at ministeren og regeringen er helt tilfredse med, at der er de utålelige for-

hold derude. Der er ingen lovning om, at ministeren vil gøre noget, selv om man kan se, at det, der foregår derude, ikke er i orden. Så ministeren må jo have det meget godt med at se, at en mor og hendes børn lider under skimmelsvampen, og at fugten driver ned ad væggene, for man vil ikke foretage sig noget. Det er 10 måneder siden, vi behandlede Socialdemokratiets forslag til, hvordan vi kunne stramme op på det her. Det blev afvist. Hvad er der egentlig kommet siden? Intet som helst. Derfor er det jo frygteligt at se på, at man ikke har et svar til de familier, der er ramt af det her.

Ordførerne fra regeringspartierne brillerer med, at 5 minutter efter det er konstateret, skal der findes en erstatningsbolig. Og ministeren foretager sig ingenting, ikke andet, end at man vil tale med sin kollega i Erhvervsministeriet om det her.

Jeg synes simpelt hen ikke, det er godt nok. Man må vel kunne få et svar på, at hvis det er sådan, at der er passivitet og udlejerer ikke gør det, der skal til, så er ministeren klar til at rykke ud. Sådan et tilsagn må vi da kunne få i dag.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det er da i hvert fald den værste omgang vrøvl at påstå, at vi er tilfredse med situationen, og at der ikke bliver grebet ind over for skimmelsvamp. Det er der overhovedet ikke belæg for at kunne sige på den måde. Jeg har klart sagt, hvad vi har haft i gang af arbejde, og hvordan vi vil følge op på det.

Sagen er jo, at det beslutningsforslag, vi behandlede for 10 måneder siden, heller ikke gav nogen løsninger, for der var heller ikke noget bud på, hvordan man fik sikkerhed for, at der så rent faktisk blev fulgt op.

Kl. 13.45

Vi har konstateret, at redskaberne er i orden. Det har jeg også forstået at eksperter har bebudet under den høring, der fandt sted i Folketinget. Men problemet er, at vi også får sikkerhed for, at eksempelvis kommuner rent faktisk gør det, de skal, jævnfør det regelsæt, der er gældende. Og som sagt vil jeg prøve at se nærmere på: Hvordan kan vi skubbe på for, at det rent faktisk også finder sted?

Formanden:

Så er det hr. Bjarne Laustsen for et sidste spørgsmål.

Bjarne Laustsen (S):

Når jeg har konkluderet, som jeg har, er det jo, fordi der ikke er sket noget de sidste 10 måneder. Og ministeren fejler bare vores forslag af banen med et: Ikke godt nok. Så kunne man jo selv komme med noget.

Jeg har lyttet meget intenst til ministerens svar. Der er ingen svar på, hvad man vil gøre ved de sager, der har strukket sig over flere år, hvor familier, der er ramt, ikke kan flytte ud; de kan ikke få et andet sted at bo; hele indskuddet, alt indbo, alle mulige sørgelige historier. Jeg tror da også, ministeren må have set en af dem, ellers så skal jeg gerne give adskillige eksempler på, hvordan familierne lider i forhold til det, og det er såvel både i eksisterende byggeri som i nybyggeri, at vi har problemer.

Derfor er det jo sørgeligt at se, at ministeren intet svar har, og jeg lytter gerne til, hvis der skulle være noget, men jeg har altså ikke hørt noget. Man har afvist det for 10 måneder siden. Jeg har ikke hørt, der er sket noget siden, andet end at man siger: Nu vil man godt drøfte sagen med erhvervs- og økonomiministeren. Men det er jo ikke tilstrækkeligt, fordi værktøjerne ikke er gode nok. Det er også erkendt.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det er jeg simpelt hen ikke enig med spørgeren i. Jeg mener, værktøjerne er der. De er til rådighed. Det, vi bare skal sikre os, er, at de rent faktisk også bliver anvendt. Og nu vil vi drøfte, hvordan vi kan sikre, at det rent faktisk også sker.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. US 85

Tina Petersen (DF):

Jeg vil føre samtalen tilbage til det her omkring institutioner og handicappede, som var oppe lige før, og hvor hr. Villy Søvndal bl.a. nævnte nogle ting.

Jeg kan sige, at som mor til en 16-årig handicappet, er jeg velinformeret fra forældre osv. om de tiltag, der foregår på det område, og jeg må så sige, at det her tilfælde kunne have været et eksempel, som kunne have været givet, uanset hvilken regering der havde siddet på posten.

Jeg vil spørge ministeren om, hvilke sanktioner ministeren vil komme med, eller om hun vil tilkendegive de behov, der er eller kunne være

for ændringer i lovgivningen, når vi snakker ledelse og medarbejdere, så vi fremover kunne undgå de eksempler, vi har set fra dokumentaren fra TV 2: »Er du åndssvag?«. Så kunne vi undgå de her afstumpede holdninger og i bedste fald den ligegyldige adfærd over for mennesker, som er ude af stand til at tage vare på sig selv.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg synes, de scener, vi har set, er helt uacceptable, og det er dybt rystende, at vi der ser medarbejdere, der slet ikke formår at tackle den situation og taler meget forrået til beboerne og ligesom slet ikke har forstået, at det er beboernes eget hjem, de er i, og at det, det gælder om, er at skabe nogle ordentlige forhold og nogle trygge forhold for de beboere.

Det, jeg har taget initiativ til, er i virkeligheden at støtte kommuner og regioner med hensyn til uddannelse af ledere, så der er bedre mulighed for efteruddannelse, for jeg tror, at lederen spiller en meget afgørende rolle, og det gælder om, at lederen har de kompetencer, der skal til for at kunne motivere og engagere medarbejderne til at efterleve det værdigrundlag, der er på den enkelte institution.

Men samtidig vil jeg også for medarbejderne prøve at se på: Hvordan kan vi få mere fokus på etik og moral blandt medarbejderne? Og derfor, som nævnt over for en tidligere spørger, har jeg bl.a. spurgt socialpædagogens organisation, og Forbundet af Offentligt Ansatte, om de vil være med i en sådan arbejdsgruppe, og det har de sagt ja til, så vi kan prøve at se på: Hvordan kan vi få det til at vægte noget mere og dermed bedre understøtte medarbejderne i, at de optræder ordentligt over for beboerne, og at de forstår at yde en pleje og en indsats med omsorg og respekt og ikke mindst en omsorg, som er værdig for beboerne det pågældende sted?

Tina Petersen (DF):

Jeg vil så stille et spørgsmål mere til ministeren om det, vi så bl.a. i dokumentaren, nemlig hvordan forældrene bliver sat ud af spillet og ofte og mange gange simpelt hen ikke tør klage over de her ting, der foregår på institutionerne. Og jeg bliver nødt til at fremhæve over for ministeren: Hvordan får de her forældre mulighed for at henvende sig, når der er omsorgssvigt i så svær grad, som det, vi har set i den her dokumentar, uden at føle angst, uden at føle, at det faktisk

hvis de henvender sig, kan risikere at gå ud over deres unge, som bor på de her bosteder?

Kl. 13.50

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det er noget af det, jeg bestemt synes vi skal have kigget nærmere på, for man skal jo frit kunne klage over nogle forhold, som man ikke synes er acceptable, og så skal den klage behandles ordentligt. Og der er det jo underligt at høre nogle fortælle om, at de har klaget, men at de aldrig har fået noget svar, eller at høre om andre, der har klaget, men at der aldrig skete nogen ændringer.

Derfor vil jeg i den undersøgelse, jeg nu vil foretage hos kommuner og regioner, også bede om at få at vide, hvordan man behandler klager, altså, hvor de klager kommer hen, og hvad man gør for at følge op på klagerne, for jeg synes, det er væsentligt, når der er nogle forhold, som gør, at man kan rejse en kritik, at man selvfølgelig så kan tage en diskussion omkring de forhold, der gør sig gældende på en institution. Og når eksempelvis en pårørende klager over nogle forhold, så skal vedkommende både behandles ordentligt og også have et godt svar på situationen og på, hvad man vil gøre i forhold til det.

Tina Petersen (DF):

Jeg fortsætter. Vi snakkede om det her omkring ledelse og medarbejdere. Det skal jo ikke være nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti absolut ønsker at få et kodeks her, altså et etisk kodeks for, hvordan man forholder sig til de her mennesker. Måske burde man et eller andet sted åbne op for nye metoder og nye tiltag på området, specielt med hensyn til det med, om man kan rykke holdningen til de her mennesker eller ej. Så jeg håber, at ministeren med et sådant kodeks i hvert tilfælde vil sætte et punktum dér, så vi får noget at arbejde ud fra.

En anden ting er jo handlingsplanerne. Vi ser ofte på de her institutioner, at handlingsplanerne ikke bliver fulgt, og det undrer mig – specielt mig, vil jeg sige – meget, at det kan lade sig gøre. Det er jo igen en ledelsesopgave, at man får sat styr på de her handlingsplaner, at de bliver fulgt, og at man har tilsynet med, at de her handlingsplaner så også bliver fulgt op.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Om efterlysningen af et kodeks kan jeg sige, at det sådan set er det, der ligger i arbejdsgruppens opgaver, nemlig at man skal prøve at se på,

hvordan man bedst kan arbejde med det og få medarbejderne til at respektere det i dagligdagen.

Jeg vil også gerne understrege, at jeg er sikker på, at der rundtomkring er rigtig mange dygtige medarbejdere, som yder en rigtig god indsats, og der er også institutioner, hvor forholdene bare er i orden. Jeg synes, det er vigtigt, at vi ikke skærer alle over en kam.

Men vi har så set nogle billeder på, at der er medarbejdere, der simpelt hen ikke magter situationen, og der er det jo vigtigt, at de så får bygget de kompetencer på, så de ikke står dér og føler afmagt over for, hvordan de skal tackle de konflikter, der opstår.

Det er jeg enig i der skal ses nærmere på, og jeg er også fuldstændig enig med fru Tina Petersen i, at handleplanerne jo er der for at blive brugt, og dem skal der følges op på. De skal ikke, som nogen antydede, bare stå på en hylde og samle støv og blive overset. Altså, hele ideen med at lave en handleplan er jo, at man tager udgangspunkt i den med hensyn til, hvad man skal gøre over for den her beboer.

Formanden:

Så er det fru Tina Petersen for et sidste spørgsmål.

Tina Petersen (DF):

Det sidste spørgsmål kører så på, at vi fra Dansk Folkeparti selvfølgelig håber, at arbejdsgruppen lynhurtigt bliver nedsat, og at man kommer i gang med at arbejde. Jeg håber også, at forældre eller i hvert tilfælde de grupper, som repræsenteres rundtomkring i handicaporganisationerne, har mulighed for at deltage i det her arbejdsgruppemiljø.

Til sidst vil jeg så sige, at jeg inderligt håber, at det i hvert tilfælde med den dokumentarudsendelse, der har været om de to steder her, giver lidt stof til eftertanke, i hvert fald med hensyn til tilsyn osv., og at man måske begynder at arbejde ud fra at skulle gøre nye tiltag for at undgå lige netop de her sager fremover.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg kan sige, at arbejdsgruppen allerede er nedsat, og der har været positive tilbagemeldinger om, at man gerne vil medvirke til at løfte den her udfordring om at prøve at se, hvordan vi får etikken og moralen til at fylde meget mere i det daglige arbejde.

Det har været nogle meget barske udsendelser at se, men det er jo rigtig godt, at der er kommet fokus på, at kulturen altså er meget kritisk på nogle steder. Derfor synes jeg, det er så vigtigt, at vi netop følger op på, hvordan det så ser ud andre steder. Vi har jo allerede med kommunalreformen over for de meget store institutioner stillet krav om, at der skal laves udviklingsplaner, men vi har jo også set eksempler på, at det åbenbart kniber med kulturen i mindre institutioner, og derfor synes jeg, der er god grund til nu at spørge kommuner og regioner om, hvordan de egentlig følger med i forholdene de forskellige steder.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Kl. 13.55

Spm. nr. US 86

Mette Frederiksen (S):

Jeg tror, at når de afsløringer, TV 2 har vist omkring voksne udviklingshæmmedes vilkår, i hvert fald på nogle institutioner i Danmark, over de senere uger, gør så ondt på os, er det, fordi vi her har at gøre med en af de mest udsatte grupper i Danmark overhovedet, en gruppe, som er fuldstændig afhængig af, at vi som samfund yder den den bistand og pleje og omsorg og den udvikling og den kvalitet i hverdagen, som den har behov for.

Nu kan jeg så forstå, at ministeren ønsker at igangsætte en undersøgelse for at afdække, hvordan forholdene i det hele taget ser ud for den her gruppe af mennesker i vores samfund, og det er sådan set udmærket. Men jeg vil gerne allerede nu have lov til at spørge regeringen om, hvilke øvrige initiativer der er på vej. For undersøgelser kan selvfølgelig give ministeren et bedre grundlag for at udtale sig omkring udviklingshæmmede og de vilkår, de lever under i Danmark, men de mennesker, der bor ude i de her bofællesskaber på bostederne nu, og ikke mindst deres pårørende har jo i dag behov for at vide, hvilke politiske initiativer der bliver sat i gang med det samme.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det er jo lige præcis derfor, jeg synes, det er så vigtigt at spørge både kommuner og regioner om, hvordan de egentlig følger op på det. Og der vil jeg gerne igen understrege, at det jo ikke bare skal være ud fra den forpligtelse, man har

om at føre tilsyn med institutioner, men det skal også være med hensyn til kommunernes forpligtelse til at følge op på tilsyn med den enkelte borger, der er på en institution, altså det personrelaterede tilsyn.

Der synes jeg, det er vigtigt at få kendskab til, hvor meget man gør ud af det, og hvordan man griber det an. Jeg synes, det er nødvendigt at lave den undersøgelse for at følge op på det, og som jeg har givet melding om, er jeg parat til, hvis det er nødvendigt, at skærpe kravene til tilsynene, men vi skal selvfølgelig også tage højde for de forskelligheder, der kan være på institutionerne.

Så nu får vi et bedre kendskab til de forhold, og samtidig har jeg jo, som netop bebudet, nedsat en arbejdsgruppe til at prøve at se på, hvordan værdierne kan komme til at fylde meget mere hos medarbejderne. Jeg har også fået afsat ressourcer til – og vi er ved at udmønte muligheden for – at ledere kan komme på efteruddannelse, og det er jo for netop at understøtte det ansvar, kommuner og regioner har med hensyn til at sikre uddannelser.

Så jeg synes faktisk, vi har taget en hel del politiske initiativer for netop at følge op på det her og for at hindre lignende forhold andre steder.

Mette Frederiksen (S):

Jamen jeg spørger også lidt til, hvad ministerens egen idé er. Det er udmærket med arbejdsgrupper og undersøgelser. Hvad mener ministeren der skal til?

Noget af det, vi ser i de her to dokumentarudsendelser, er jo et personale, der helt, helt, helt forkert ikke har adgang til ny og relevant viden om gruppen af voksne udviklingshæmmede. De aner simpelt hen ikke, at man med den her gruppe mennesker kan nå meget langt med de rigtige pædagogiske redskaber og med den rigtige faglige indsats. Og det vil sige, at de taler mod bedre vidende, når vi f.eks. hører ansatte i udsendelserne, der siger, at man ikke kan nå den pågældende autist, at man ikke kan kommunikere med den og den person. Det er simpelt hen forkert. Altså, voksne udviklingshæmmede har mange ressourcer, og hvis man sætter ind på rigtig vis, kan de leve et meget, meget, ja, endda godt liv.

Og derfor helt konkret: Er ministeren enig med os i Socialdemokratiet i, at der er behov for at kvalificere ansatte, der arbejder med den her gruppe, f.eks. ved at lave en slags overbygningsuddannelse på pædagoguddannelsen, sådan at

vi sikrer, at den faglige viden, der bør danne grundlag for arbejdet med voksne udviklingshæmmede, også er det, som alle ansatte får adgang til?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg er enig i, at der er behov for at have fokus på uddannelser og især på kompetencer. Nu bliver grunduddannelsen jo også mere målrettet efter de ændringer, der er sket.

Men jeg synes, det er værd at notere sig, at vi altså også har oplevet, hvordan uddannede medarbejdere har stået magtesløse i situationen, og derfor er det nok så vigtigt at prøve at se på kompetencerne. Og der er det jo først og fremmest afgørende, at der er en synlig og nærværende leder, der formår at få fulgt op på det, hvis der er medarbejdere, der mangler kompetencer, der mangler de redskaber, der skal til for at håndtere de forskellige situationer, og en leder, der er i stand til, som jeg har været inde på tidligere, at omsætte værdigrundlaget til noget, medarbejderne kan forholde sig til og kan bruge i dagligdagen. Så det er helt tydeligt, at det er et vigtigt område.

Så synes jeg også, for nu at yde andre retfærdighed, at der heldigvis er nogle rigtig gode eksempler, hvor medarbejderne har arbejdet meget målrettet med, at de vil gøre mere ud af, hvad det egentlig er for nogle ressourcer, beboerne har. Der har jo netop for nylig været gode eksempler fremme, hvor man ved at køre nogle projekter faktisk har fundet ud af, at der er beboere, der havde mange flere ressourcer, end de egentlig troede, og som nu formår at bruge dem på en rigtig positiv måde, og som inddrages meget mere aktivt i hverdagen.

Kl. 14.00

Mette Frederiksen (S):

Der er jo ikke nogen som helst tvivl om, at vi har tusindvis af medarbejdere i den offentlige sektor, der hver eneste dag leverer et fantastisk godt stykke arbejde under svære arbejdsbetingelser og med målgrupper, som kræver et enormt overskud både menneskeligt og fagligt. Men samtidig kan vi jo også konstatere, at der på en række institutioner sker meget alvorlige fejl.

Jeg tror, de fleste politikere, der er involveret på det her område, har fået masser af henvendelser de senere uger, og jeg ved, at alene TV 2 har fået tusindvis af henvendelser fra pårørende, brugere og ansatte om tilsvarende fejl.

Det får mig til at stille et spørgsmål til ministeren, nemlig: Har Socialministeriet i de år, ministeren har været socialminister i Danmark, ikke fået en eneste henvendelse om lignende problemer, f.eks. på bosteder eller i bofællesskaber? Kommer det fuldstændig bag på ministeren og ministeriet, at der sker denne type systemfejl, hvad angår voksne udviklingshæmmede i Danmark?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Ja, jeg må sige, at det kommer fuldstændig bag på mig. Havde jeg haft det mindste kendskab til, at der var så grelle forhold nogle steder, havde jeg selvfølgelig øjeblikkelig grebet ind. Nu har vi så fået sat fokus på det her, og det synes jeg er rigtig godt, for det, der foregår, er helt uacceptabelt. Det er også derfor, jeg nu følger det op med en række initiativer, for vi skal selvfølgelig have rettet op på de her forhold og sørge for, at man andre steder får tjekket efter, om forholdene egentlig er i orden.

Der hilser jeg det velkommen, at både kommuner og regioner har meldt sig på banen, har taget ansvaret på sig med hensyn til at finde ud af, hvordan det her kunne gå så gruelig galt. Jeg får også redegørelser om de konkrete situationer, og det er jo bl.a. for at finde ud af, hvad der gik galt, hvor svigtet var, sådan at vi kan sætte ind over for det.

Mette Frederiksen (S):

Det lyder mærkeligt, at TV 2 på baggrund af to dokumentarprogrammer vist af TV 2 i de forgangne 2 uger har modtaget flere tusinde henvendelser, og at Socialministeriet igennem de senere år ikke har modtaget en eneste henvendelse. Er det virkelig korrekt, at der ikke er tilgået så meget som ét eneste telefonopkald, et eneste brev, en eneste mail fra enten brugere, pårørende eller ansatte om udviklingshæmmedes vilkår i Danmark? Det lyder bemærkelsesværdigt.

Derudover vil jeg sige: Skulle det måske ikke lige præcis danne grundlag for, at vi får kigget på klageadgangen, altså sikret, at man, hvad enten man er bruger og har ressourcerne til det eller er pårørende eller ansat, får en mulighed for meget konkret at sige fra, og at man, når man siger fra, også kan være sikker på, at f.eks. en uvilddig instans undersøger, hvordan tingene faktisk gør sig gældende?

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg kan kun gentage, at jeg ikke har haft kendskab til, at sådan nogle forhold skulle gøre sig gældende. Havde jeg haft det, havde jeg øjeblikkelig sat ind over for det.

Jeg er enig i, at der skal fokus på klagemuligheden og klageadgangen, og som jeg tidligere har nævnt i dag, vil det indgå i den undersøgelse. Jeg vil simpelt hen spørge kommuner og regioner, hvordan man behandler klager, og hvor langt de når: Får den, der klager, altid et svar, eller hvordan griber man det an? Jeg synes, det er vigtigt, at der er nogle forhold og, hvad skal man sige, en situation, hvor man selvfølgelig kan tage klager op og kan påpege nogle kritiske punkter og få en diskussion om, hvorvidt de forhold er acceptable eller ej.

Jeg ved bl.a., at der er kommet spørgsmål over fra Folketinget, som nu vil gøre, at vi vil gå ind i det. Jeg tror, det er vedrørende Strandvænget i Nyborg, at der helt konkret bliver spurgt til, hvor mange klager der har været. Det vil vi naturligvis undersøge nærmere.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Tak til socialministeren.

Nu er spørgetimen gået. Vi når ikke den sidste indtegnede spørger.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Anden behandling af lovforslag nr. L 70: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsgivers pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet. (Godtgørelsesniveauet).

Af Thomas Adelskov (S) m.fl.

(Fremsat 14/11 2006. Første behandling 28/11 2006. Betænkning 7/2 2007).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.